

Suosittelujen yleisriskimittarien riskirajat ja painehaavojen esiintyminen

Riskiluokka	Shape Risk Scale (SRS) riskipisteet	Braden-riskipisteet	Painehaavojen esiintyminen (%) SRS / B	Potilaita riskissä (%) SRS / B
Erittäin korkea riski	≥ 19	6 - 9	39 / 47	3 / 3
Korkea riski	13 - 18	10 - 14	23 / 29	29 / 27
Keskisuuri riski	7 - 12	15 - 18	14 / 16	57 / 24*
Vähäinen riski	≤ 6	19 - 23	3 / 7	11 / 46*

Soppi, Iivanainen & Korhonen 2012/2014

*P< 0.001

Patjan valintaopas

Painehaavariski	Tuote	Tuotekuvaus	CE MD
Erittäin korkea riski	Carital® Optima Täyspatja	Automaattisesti säätyvä Carital Antideformaatiopatja®. Painosuositus 7-200 kg / 7-300 kg.	
	Carital® OptimaBario Täyspatja	Automaattisesti säätyvä Carital Antideformaatiopatja®. Painosuositus 40-350 kg / 40-400 kg.	
	Carital® OptimaEZ420 Täyspatja	Automaattisesti säätyvä Carital Antideformaatiopatja®. Painosuositus 40-200 kg.	
Keskisuuri riski	EkoUltraXL Täyspatja	11 cm PU-geelivaahtoa + 6 cm kimmovaahtoa Painosuositus 0-250 kg.	
	Tergo®Safe4 Täyspatja	11 cm PU-geelivaahtoa + 6 cm kimmovaahtoa, reunapalkit. Painosuositus 0-250 kg.	
	Tergo®Safe2 Täyspatja	5 cm PU-geelivaahtoa + 8 cm kimmovaahtoa, reunapalkit. Painosuositus 0-180 kg.	
	Eko2 Täyspatja	5 cm PU-geelivaahtoa + 8 cm kimmovaahtoa. Painosuositus 0-180 kg.	
	Tergo®Safe3 Täyspatja	7 cm PU-geelivaahtoa + 6 cm kimmovaahtoa, reunapalkit. Painosuositus 0-150 kg.	
	EkoUltra Täyspatja	7 cm PU-geelivaahtoa + 6 cm kimmovaahtoa Painosuositus 0-150 kg.	

Patjan valinta painehaavariskiluokituksen mukaan (esim. SRS, Braden, Norton)

Autamme tarvittaessa oikean patjan valitsemisessa riskikartoituksen mukaan, halutessanne autamme myös patjakoon valinnassa.

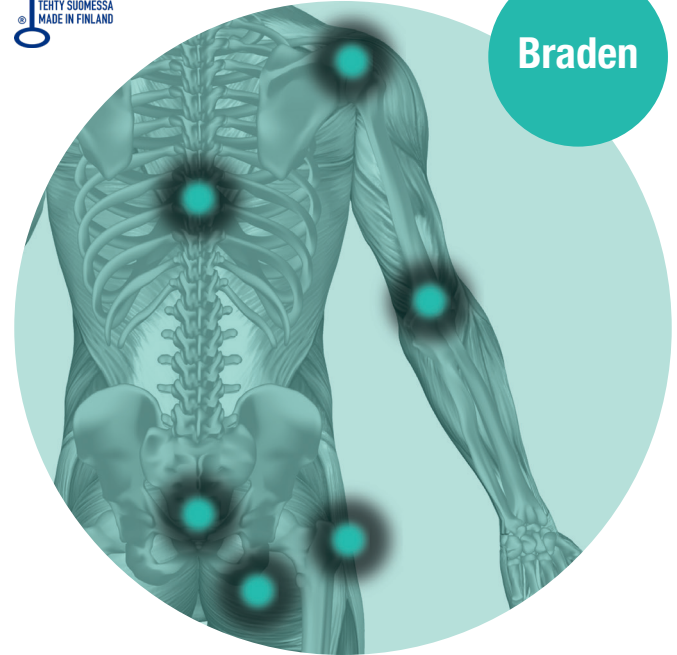
Täyspatjat on mahdollista saada kiinteällä pelastuspäällisellä.

MediMattress Oy | Haukilahdenkatu 4, 00550 Helsinki | puh. 0306 40 40 40
asiakaspalvelu@medimattress.fi | www.medimattress.fi

BR-Braden-FI-21-04042025

Painehaavariskin arviointi

MediMattress
Parempaan hoitoon
OSA DIRECT HEALTHCARE GROUP -RYHMÄÄ

DHG
Moving Health Forward

Braden

painehaava- riskimittari

Braden B, Bergstrom N. A conceptual schema for the study of the etiology of pressure sores. *Rehabilitation Nursing* 1987;12:8–12.

Bergstrom N, Braden BJ, Laguzza A, Holman V. The Braden scale for predicting pressure sore risk. *Nurs Res* 1987; 36:205–210.

Soppi E, Iivanainen A, Korhonen P. Concordance of Shape Risk Scale, a new pressure ulcer risk tool, with the Braden scale. *Int Wound J* 2012, DOI: 10.1111/iwj.12015; 2014; 11:611-515

Soppi E, Iivanainen A. Painehaavariski ja makuualustojen käyttö. *Erikoislääkäri* 2015;25:11-15.

Käännös tarkistettu 2015
Esa Soppi

TPN:
täydellinen parenteraalinen ravitus

Luokittelu / Pisteeet	1	2	3	4
Fyysinen aktiivisuus Kyky muuttaa ja kontrolloida kehon asentoa	Sänkyyn hoidettava potilas Ei pysty aktiivisesti lainkaan liikkutamaan kehoaan tai raajojaan ilman apua.	Istumaan kykenevä potilas Kyky kävellä rajoittunut huomattavasti tai puuttuu. Ei pysty kannattamaan omaa painoaan ja/ tai vaatii avustusta siirtymisessä tuoliin tai pyörätuoliin.	Kävelee ajoittain Kävelee ajoittain päivän aikana, mutta vain lyhyitä matkoja joko ilman apua tai avustettuna. Viettää suurimman osan hoitovuorosta sängyssä tai tuolissa.	Kävelee usein Kävelee huoneen ulkopuolella vähintään kahdesti päivässä ja huoneessa kerran kahdessa tunnissa valvellaoloaikana.
Liikkuvuus Kyky muuttaa ja kontrolloida kehon asentoa	Täysin liikkumaton Ei pysty aktiivisesti lainkaan liikkutamaan kehoaan tai raajojaan ilman apua.	Hyvin rajoittunut Pystyy ajoittain muuttamaan kehon tai raajojen asentoa, mutta on kykenemätön toistuviin tai huomattaviin asentomuutoksiin avustamatta.	Osittain rajoittunut Useita, joskin pieniä raajojen asentomuutoksia ilman avustusta.	Rajoittamaton Huomattavia ja toistuvia asentomuutoksia ilman avustusta.
Venyttävät ja hankaavat voimat	Huomattavia Vaatii huomattavaa tai täydellistä avustusta liikkuttamisessa. Nostaminen ilman liu'uttamista mahdotonta. Liukuu usein tuolissa tai sängyssä vaatiensa useasti toistuvaa apua. Spastisiteetti, kontraktuurat tai rauhattomuus johtavat lähes jatkuvaan hankaukseen.	Ajoittaisia Liikkuu vapaasti tai vaatii vain minimaalista avustusta. Liikkuessa keho todennäköisesti hankaa lakanoita ja muita hoitovälineitä vasten. Pystyy pitämään kohtuullisen hyvän asennon tuolissa tai sängyssä suurimman osan aikaa, mutta liikkuu ajoittain.	Ei esiinny Liikkuu sängyssä tai tuolissa avustamatta ja lihasvoimaa on riittävästi kohottamaan kehon irti alustasta liikkumisen aikana. Ylläpitää hyvän asennon sängyssä tai tuolissa jatkuvasti.	
Tuntoaisti Kyky reagoida tarkoituksenmukaisesti paineesta johtuvaan epämukavuuteen	Puuttuu Ei reagoi (valita, kavahtaa tai takerru kivuliaaseen ärsykkeeseen alentuneesta tajunnan tasosta tai rauhoittavasta lääkityksestä johtuen TAI rajoittunut kyky tuntee kipua suurimmalta osin kehon pinta-alasta.	Huomattavasti alentunut Reagoi vain kivuliaaseen ärsykkeeseen. Ei pysty kommunikoimaan epämukavuutta muuten kuin valittamalla tai rauhattomuudella TAI on tuntupuutos, joka rajoittaa kivun tai epämukavuuden tuntemusta yli puolelta kehon pinta-alasta.	Jonkin verran alentunut Reagoi puhutteluun, mutta ei voi aina ilmaista epämukavuutta tai tarvetta kääntämiseen TAI on osittainen tuntupuutos, joka rajoittaa kykyä tuntee kipua tai epämukavuutta 1-2 rajassa.	Normaali Reagoi puhutteluun. Ei ole tuntupuutoksia, jotka rajoittavat kykyä tuntee tai ilmaista kipua tai epämukavuutta.
Ihon altistuminen kosteudelle	Jatkuvasti kostea Iho pysyy melkein jatkuvasti kosteana hikoilusta tai virtsasta tms. johtuen. Kosteutta havaitaan aina kun potilasta liikutetaan tai käännetään.	Usein kostea Iho on usein, mutta ei aina kostea. Lakanat täytyy vaihtaa ainakin kerran hoitovuorossa.	Ajoittain kostea Iho on ajoittain kostea vaatiensa vuodevaatteiden ylimääräisen vaihdon kerran päivässä.	Harvoin kostea Iho on yleensä kuiva; vuodevaatteet vaihdetaan tavanomaisin välein.
Ravinnon nauttiminen Tavanomainen ravinnon nauttismalli	Riittämätön Ei koskaan syö kokonaista kattausta. Nauttii harvoin korkeintaan kolmasosan tarjotusta aterista. Nauttii 2 annosta tai vähemmän proteiinipitoista ruokaa (liha/maito) päivässä. Nauttii nesteitä heikosti. Ei nauti nestemäistä ravintolisää TAI ei nauti mitään suun kautta ja/tai nauttii vain kirkkaita nesteitä tai on TPN > 5 pv.	Todennäköisesti riittämätön Syö harvoin kokonaisen kattauksen tai nauttii vain puolet tarjotusta aterista. Nauttii vain 3 annosta proteiinipitoista ruokaa (liha/maito) päivässä. Nauttii ajoittain nestemäistä ravintolisää TAI ei saa optimaalista määrää nesteitä tai letkuruokintaa.	Kohtuullinen Syö yli puolet kustakin aterista. Nauttii 4 annosta proteiinipitoista ruokaa (liha/maito) päivittäin. Kieltäytyy ajoittain ruuasta, mutta nauttii tarjotun ravintolisän TAI on letkuruokinnalla tai TPN -ravitsemuksella, joka todennäköisesti kattaa ravitsemustarpeen.	Hyvä Syö suuren osan jokaisesta aterista. Ei koskaan kieltäytyy aterista. Syö tavallisesti ≥ 4 annosta lihaa ja maitotuotteita. Joskus nauttii ravintoa arterioiden välillä. Ei tarvitse ravintolisää.